

Foadia românească

Vineri
4 septembrie
1998

Anal I
Nr. 36

(Serie nouă)

Săptămînal al românilor din Ungaria ♦ Fondat în 1951 ♦ 8 pagini ♦ 20 forinți

Prosperare permanentă

Scurt popas în comuna de frontieră Lökösháza

Pretutindeni în țară, primăriile locale se plîng zi de zi de greutățile financiare, care trebuie rezolvate de primari, de conducerile autoguvernărilor, pentru ca nivelul de trai al localnicilor măcar să se poată menține. În cele mai multe cazuri, din cauza bugetului din ce în ce mai restrîns, fondurile trebuie repartizate cît mai rațional. Pentru realizarea noilor investiții, conducerile locale depun eforturi enorme, iar pentru a cîștiga surse financiare suplimentare, se folosesc de diferite concursuri publicate, sperînd în clipele norocoase de a obține fondurile strict necesare.

Firește, nivelul de dezvoltare a unei localități este determinat întotdeauna și de ponderea economică, de producția și veniturile pe cap de locuitor și nu în ultimă instanță de starea infrastructurală. În zilele noastre la șirul acestora se adaugă și șomajul, care îngreunează mersul vieții de fiecare zi, care influențează amprenta generală a dispoziției locuitorilor.

Cele sus-amintite sînt constatări generale, care nu sînt întocmai valabile cînd analizăm situația actuală a comunei bichișene, relativ tînără: **Lökösháza**. Centrul de sălaș de odinioară nu mai păstrează prea mult din aspectul și atmosfera gospodăriilor izolate. Localitatea se dezvoltă în permanență, se îmbunătățesc condițiile de trai care ating de pe acum confortul maxim. De această părere am fost și cu prilejul recentei deplasări în comuna Lökösháza, important nod feroviar de la frontiera cu România (Curtici).

După o întîlnire stabilită în prealabil cu primarul **Géza Germán**, am fost primită ca de obicei cu cordialitate deosebită la Primăria locală, unde m-am informat de aspectele caracteristice comunei, realizări, planuri etc.

— În legătură cu numărul localnicilor, atît: ani la rînd e cam același (2200-2230), deci stagnează. Din păcate satul a „îmbătrînit”, iar tinerii fără calificare, care nu găsesc loc de muncă aici, sînt nevoiți să-și părăsească localitatea. De altfel, aici sîntem norocoși în comparație cu alte așezări în privința șomajului, răspunzînd la una dintre întrebările adresate la această temă. Avem în total înregistrați 93 de șomeri, mulți dintre ei din cauza lipsei calificării profesionale necesare. Lökösháza e un sat norocos mai ales pe motivul, că sînt date servicii deosebite: la frontieră, la căile ferate, la grăniceri, la vamă, chiar și la Curtici avînd angajați. Mulțumită circulației corespunzătoare, mulți consăteni navetează la Békéscsaba, dar sînt localnici angajați în cadrul instituțiilor Autoguvernării noastre sau la cooperativa agricolă. În plus oamenii sînt preocupați de îndeletniciri casnice, de gospodării personale: creșterea animalelor (porci și vite) și cultivarea cerealelor (grîu și porumb), iar de pe acum a crescut și numărul antreprenorilor din loc.

— Infrastructura pare asigurată. Vă rog să rezumați realizările, azi, cînd primăriile se plîng de bugetul redus!

— Trebuie să încep cu un lucru important, specific. La noi locuiesc oameni înțelecători, care de fiecare dată ne-au sprijinit inițiativele, contribuind în nenumărate rînduri la dezvoltarea localității prin muncă obștească devotată. În ceea ce privește bugetul: ca să obținem fonduri în plus, deseori înaintăm dosare de concurs. Astfel în cursul celor opt ani, de cînd sînt primar, am obținut aproximativ 800 milioane de forinți prin concurs. În această

care jumătate sînt obținuți prin concurs. Actualmente precum vedeți se desfășoară lucrările de canalizare, de descurgarea apei, terminarea primei faze fiind planificată pînă la sfîrșitul lunii mai 1999. Ceea ce urmează ca plan de realizat: continuarea canalizării și construirea drumurilor încă neasfaltate și a trotuarelor din anumite străzi...

— Deservirea publică, culturală, socială, igienico-sanitară e mulțumitoare?

— În general sînt satisfăcute exigențele populației. Avem un medic de circumscripție și un stomatolog, care practică în

ordine de idei ne putem mîndri cu: racordarea comunei la circuitul telefonic național crosbar, darea în folosință a celor patru săli de clasă, construirea sălii de gimnastică, realizarea rețelei telecablu, introducerea gazului metan în locuințe, recenta dare în folosință a „Tele-casei”, care a devenit centrul informatic (prin Internet) al satului, înzestrat cu 13 calculatoare, realizat printr-un fond de aproape patru milioane de forinți, din

cabinete medicale corespunzătoare, amenajate cu aparaturile necesare. Mai funcționează un dispensar pentru îngrijirea copiilor, iar prin surse proprii (5 milioane de forinți) s-a realizat o veche dorință a localnicilor: darea în folosință a unei farmacii.

— În legătură cu diferitele ajutoare — încercăm să satisfacem cerințele oamenilor, ale familiilor cu salarii reduse, dezavantajate. Cred că e un sprijin însem-

nat și faptul, că de doi ani le asigurăm zilnic, gratis, o masă copiilor de vîrstă preșcolară și școlară din familiile nevoiașe. Un alt ajutor e că noi le asigurăm manualele școlare ale elevilor tot din bugetul nostru.

— Trebuie să mărturisesc: viața culturală nu prea „înflorește”. La Căminul cultural se organizează obișnuitele acțiuni, programe cultural-distractive iar biblioteca stă la dispoziția localnicilor în după-masa fiecărei zile.

Între timp a sosit în mijlocul nostru și directorul școlar **Géza Gulyás Szabó**, de la dînsul primind informații în privința activității instructiv-educative, interesîndu-mă mai cu seamă despre predarea românei.

— Anul școlar 1998/99 e pregătit din plin. Avem 218 elevi înscriși, dintre care 32 sînt „bobocii” clasei întîii. La noi, de douăzeci de ani se predă româna, cu toate că în comună nu prea se mai vorbește limba. Conform anilor precedenți, pînă în clasa a patra copiii învață obligatoriu românește (cu acordul unanim al părinților), iar mai tîrziu la liberă alegere pe lîngă rusă și germană) se predă ca limbă străină. În orice caz vă așteptăm să ne vizitați școala cît mai repede!

Domnul primar a mai adăugat:

— Din cauza locurilor de muncă, unde româna are o importanță mare, crește prestigiul limbii române în sat. Dar avem și familii din România, stabilite la noi care se simt bine aici. Despre românimea de aici aș spune că în majoritate nu se folosește limba, doar bunicii, străbunicii o mai vorbesc cursiv. Cam două procente din populație se declară de naționalitate română, ceea ce înseamnă aproximativ patruzeci de locuitori. Interesant că pînă acum numai romii și-au înființat autoguvernarea minoritară, acum s-a inițiat și la noi alegerea autoguvernării minoritare române, de care ne bucurăm sincer și sperăm în voturile necesare realizării acestei inițieri. Pînă acum, cînd eram solicitată, am sprijinit orice program specific românesc, cum ar fi de pildă și „Cupa Prieteniei”, care s-a organizat pentru copii din întreaga țară, ultimul fiind tocmai la noi, cu participarea a vreo 350 de participanți.

— Tot de aspectul românesc se leagă și relația de înfrățire între localitățile Curtici-Lökösháza, stabilită oficial încă în anul 1992. Pe lîngă activitățile sportive, culturale se planifică adîncirea colaborării pe plan economic, pentru care s-au înaintat (și se vor înainta) concursuri chiar și la PHARE, pentru deschiderea unui punct rutier de frontieră și realizarea unei zone vamale libere.

— În speranța realizării planurilor vă mulțumesc pentru interviu, dorindu-vă succese și pe mai departe, care vor fi cu siguranță și în folosul consătenilor dumneavoastră!

— E. Bányai —

O NOUĂ DECIZIE REGRETABILĂ**În atenția telespectatorilor „Ecranul nostru”**

Redacția Românească a Televiziunii Maghiare vă informează despre o decizie regretabilă a conducerii instituției. Începînd din luna septembrie, reluarea programelor românești – în loc de sîmbătă, î.m. 8.50 – vor fi difuzate duminică, î.m. la ora 6.00. Această hotărîre a fost introdusă fără luarea în seamă a părerii colectivului redacțional, care este conștient de faptul, că la această oră inacceptabilă majoritatea telespectatorilor nu va putea urmări programele de naționalitate, în limba română.

Redacția „Ecranul nostru”, deasemenea regretă, că nici un for de conducere a românilor din Ungaria nu și-a exprimat protestul împotriva acestei decizii. Celor, care și în aceste condiții vitrege vor rămîne telespectatorii noștri fideli, le dorim vizionare plăcută și în continuare.

Tiberiu Boca
redactor responsabil

„ZECE PROGRAME”

Cu titlul de **ZECE PROGRAME** ale unei structuri guvernamentale pentru relațiile cu românii de pretutindeni, *Cabinetul Subsecretarului de Stat pentru Românii de Pretutindeni al Departamentului Informațiilor Publice din cadrul Guvernului României* a elaborat un amplu plan de măsuri, prin care urmează să fie sprijinite domeniile primordiale din viața spirituală și culturală ale românilor din afara hotarelor. În cele ce urmează, publicăm cele zece programe propuse de Cabinet.

1. Programul „BISERICA ROMÂNILOR”
2. Programul „ȘCOALA ROMÂNEASCĂ”
3. Programul „LIMBA ROMÂNĂ”
4. Programul „LEX”
5. Programul „CULTIVAREA ÎNSEMNELOR ROMÂNEȘTI”
6. Programul „LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ”
7. Programul „BIBLIOTECA ROMÂNEASCĂ”
8. Programul „CENTRUL DE AFACERI”
9. Programul „ÎNFIINȚAREA UNOR BIROURI DE SPRIJIN ÎN INTERIORUL COMUNITĂȚILOR ROMÂNEȘTI”
10. Programul „CERCETARE INTERDISCIPLINARĂ”.

Așa după cum sugerează titlurile acestor programe, ele cuprind principalele domenii ale existenței minoritare ale românilor din afara hotarelor, cu un accent deosebit pe sfera limbii și a religiei. Dar dincolo de conturarea acestor domenii, PROGRAMUL schițează și posibilitățile concrete de traducere în practică a acestor intenții, programele fiind minuțios elaborate, în detaliu pregătite, precizînd cadrele obiective, subiective și șansele de realizare. Fiecare program este elaborat pe schema: scopuri, căi de realizare a scopurilor, perspectiva juridică, perspectiva financiară, direcții, resurse umane, proiecte posibile, finalitate, publicații, perspective, concluzii.

În acest fel, **ZECE PROGRAME** cuprinde întregul arc al preocupărilor care pot aduce la o îmbunătățire calitativă din domeniul în cauză. Iar luînd în considerație caracterul cîte-unui domeniu, programul se adaptează specificului acestuia. De pildă, referitor la Programul „LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ” se precizează următoarele traiectorii:

- A) Identificarea punctelor de desfacere existente
- B) Stabilirea de contacte în vederea:
 - sprijinirii desfacerii de carte în punctele deja existente
 - sprijinirea persoanelor interesate în comercializarea de carte românească, dar care nu au reușit să pornească o afacere
- C) Identificarea posibilităților de editare locală și sprijinirea celor interesați
- D) Deschiderea de puncte de desfacere în școli, biblioteci, biserici
- E) Sprijinirea autorilor locali, editarea textelor acestora în țară sau în România
- F) Sprijinirea evenimentelor editoriale în spațiul cultural românesc
- G) Deschiderea unor librării cu literatură în limba română în principalele centre cu populație majoritară românească
- H) Sprijinirea funcționării librăriilor românești prin realizarea unor contacte directe între acestea și editurile din România
- I) Asigurarea transportului cărților selectate către librării
- J) Acordarea de premii librarilor cu activitate deosebită.

Cu aceeași atenție și competență sînt elaborate și proiectele celorlalte domenii, dovedind o preocupare serioasă, atenție deosebită, competență maximă. Urmează doar ca aceste intenții frumoase să prindă contur. Fiindcă orice plan valorează atîta, cît se realizează din el. Avem toate speranțele că în acest caz există toate șansele reușitei.

Am intrat într-o nouă fază a campaniei electorale

Sub amprenta situației din actuala campanie electorală, de pe acum sîntem în faza cînd raporturile de puteri, partidele și grupările politice își desemnează definitiv candidații, perioada desemnării se va încheia la 25 septembrie.

Prin urmare, în zilele următoare, în toate circumscripțiile electorale se vor ține în lanț adunări electorale. De aceste ocazii trebuie să se folosească candidații, vorbind în fața alegătorilor despre sarcinile, problemele și planurile de perspectivă ale comunității de la care se așteaptă cît mai multe voturi. În această ordine de idei, candidații diferitelor partide, reprezentanții minorităților – într-un spirit de competiție deschisă – vor schița păreriile lor personale (sau ale comunității pe care le reprezintă) cu privire la angajamentele care urmează să fie realizate în caz că vor cîștiga încrederea alegătorilor.

Vrînd ne vrînd, și pe noi, românii din Ungaria, ne așteaptă o campanie grea și dificilă. În zilele următoare, probabil, în mai multe localități, unde s-a inițiat alegerea directă a autoguvernării minoritare, vor avea loc diferite întruniri. Deși organizarea unor astfel de întruniri nu e obligatorie, totuși e recomandabilă, fiindcă aceste constatări

au menirea să lămurească oamenii că merită și că trebuie să se voteze în spiritul posibilităților asigurate de lege. Și nu în ultimul rînd, în cadrul acestor adunări a fost și este recomandabil să se discute despre persoana desemnată ca reprezentant al comunităților noastre viitoare. Acești candidați trebuie să fie personalități corespunzătoare și convingătoare, care să poată lua parte cu succes la alegeri, ca apoi să reprezinte interesele minorităților, implicit ale românimii noastre. De altfel, conform legii pot să candideze nu numai cei desemnați la aceste întruniri, ci fiecare alegător are șansa, dacă își asumă obligațiile legate de viața minoritară și dacă beneficiază de recomandarea a cinci cetățeni cu drept de vot.

Deci, asemenea partidelor sau grupărilor politice românești, pînă la 25 septembrie se va încheia perioada desemnării candidaților și în cadrul comunităților noastre. Urmează ca în numerele viitoare ale săptămînalului nostru să prezentăm cîteva amănunte de ordin tehnic cu privire la alegerile din 18 octombrie, precum și listele și candidații individuali ai minorității noastre.

– T. Juhász –

Conferința comună a primarilor maghiari și români la Lökösháza

În ultimul timp, în relațiile dintre Ungaria și România, un capitol aparte îl ocupă relațiile interjudețene, mai cu seamă în raportul județelor limitrofe. Tot mai multe delegații și diferite primării și prefecturi se vizitează reciproc, tot mai multe relații de localități înfrățite fac ca și cele mai mici sate din Ungaria și România să se cunoască, să schimbe păreri, să se consulte.

O astfel de contribuție înseamnă și conferințele comune ale primarilor din localitățile limitrofe ale județelor Bichiș

și Arad. Noua rundă a întîlnirii primarilor din cele două județe va avea loc la 8 septembrie la Lökösháza, la care se vor trece în revistă realizările programului transfrontalier, totodată se vor definitiva documentele cu privire la dosarele de concurs PHARE care vor fi înaintate spre aprobare.

La întîlnirea din Lökösháza sînt invitați și conducătorii administrativi ai celor două județe, reprezentanții Consulatului român de la Seghedin, precum și numeroși oameni de afaceri.

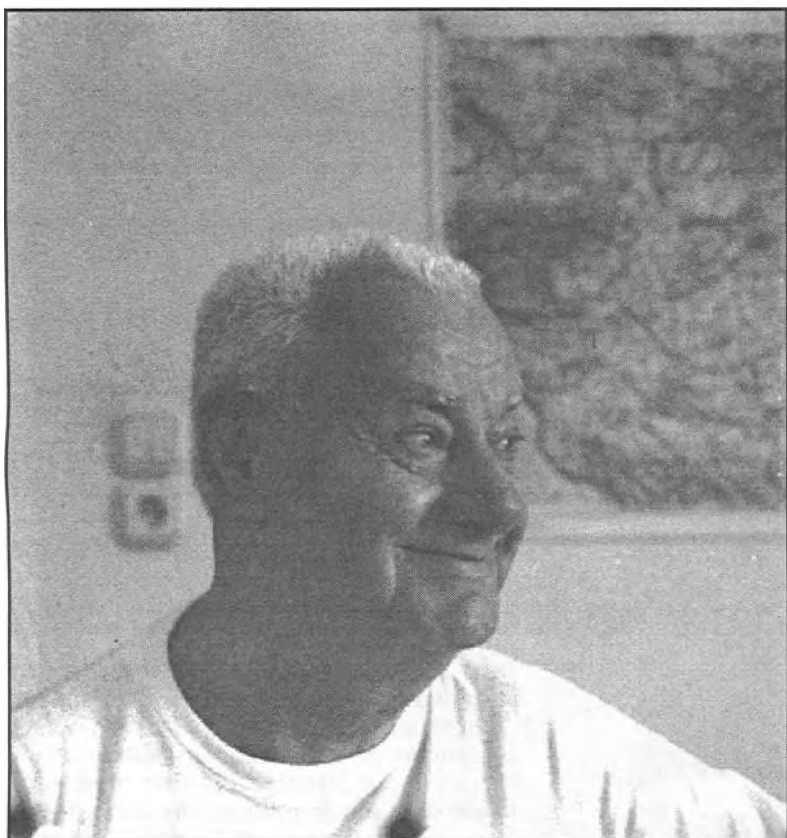
– J –

Am citit în:

România Liberă**Taxe vamale****Poziția autorităților române și ungare este diferită**

Într-o declarație făcută Agenției Ungare de Presă (MTI), șeful Biroului Comercial al Ambasadei Ungariei la București, **János Halász**, arată că majorarea de către Guvernul României a taxelor vamale pentru grîu și făină importate din Ungaria poate fi considerată o măsură neprietenească și, acționînd unilateral, România nu a respectat prevederile Acordului CEFTA. Iar faptul că măsura este luată doar în ce privește Ungaria, este împotriva legilor acordurilor internaționale, ea reprezentînd un pas discriminatoriu. Halász János a mai spus că asemenea măsuri de majorări ale taxelor vamale se adoptă, în cele mai multe cazuri, atunci cînd mărfurile importate reprezintă 5–10 la sută din consumul intern și care ar putea influența piața. Dar, după opinia sa, cele 40.000 de tone de grîu care au fost importate din Ungaria reprezintă numai unu la sută din necesarul de consum al României.

Dacă luăm în considerare însă și poziția autorităților române, care au precizat că majorarea taxelor vamale pentru importul de grîu din Ungaria a fost luată cu acordul autorităților ungare, care nu s-au opus acestei majorări, întrucît această decizie nu afectează Ungaria, aceste două poziții se bat cap în cap. Autoritățile române susțin, de asemenea, că măsura de majorare se referă explicit la Ungaria, pentru că România nu importa grîu din alte țări semnatare ale Acordului CEFTA, acord ce prevede dreptul de a proteja producția internă în situații cu totul speciale.

„Nu pot trăi fără dangătul clopotelor bisericii noastre din Cenad”

Una dintre cele mai active colectivități românești din Ungaria este cea din Seghedin. De la **dr. Ștefan Soc**, președintele asociației m-am interesat mai detaliat.

– Cîți membri are asociația din Seghedin?

– Asociația noastră are aproximativ 40 de membri, ținem unul la altul și după ce avem programe bine gândite, mai așteptăm prezentarea acelor, care sînt români și locuiesc în acest oraș. Mai vin și alții mereu, astfel numărul colectivului nostru nu scade și asta e important.

– Ce vă preocupă în acest moment?

– În primul rînd ne străduim să avem o parohie a noastră. În ultima duminică a fiecărei luni avem slujbă la biserica ortodoxă sîrbească din Seghedin. Pentru închirierea acestui lăcaș trebuie să plătim lunar 3000 de forinți. Ne simțim bine la frații noștri sîrbi, că și clubul lor ne stă la dispoziție. După fiecare slujbă, majoritatea credincioșilor se mai adună la club: stăm de vorbă și aici se nasc cele mai bune idei. Și Consulatul României, în frunte cu domnul **Andrei Oancea** participă întotdeauna la programele noastre. Cea mai arzătoare problemă este construirea unei capele și a unei încăperi unde ne-am putea întruni. Am primit un imobil de la Primăria orașului Seghedin, tocmai în centru, de care ne bucurăm. În primăvară am înaintat un concurs și am cîștigat 600.000 de forinți. Un arhitect face de pe acum proiectele și ne-a promis că la toamnă va fi gata. Se apropie termenul promis, avem cele 600.000 ft., ne-ar mai trebui vreo 100.000 ft. Am înaintat o cerere Vicariatului, dar pînă acum nu am primit decît promisiuni... Așteptăm ajutorul concret.

– Cîți credincioși se adună la cîte-o slujbă?

– Ultima dată am fost 32 și după sfînta liturghie am fost invitații domnului consul... Ne-am simțit foarte bine și să știți, astfel de întâlniri ne dau putere și încredere în viitorul nostru. La astfel de întruniri ne dăm seama că mai sîntem...

– Aveți conflicte interne?

– Firește. Unde se adună mai mult de doi oameni, acolo se ivesc și conflicte... Dar pînă acum, am reușit să le rezolvăm, căci fiind puțini, nu vrem să pierdem pe nimeni. Deci ocolim motivele de învrăjbire.

– Și, cum o duceți în viața personală?

– În general mă simt bine și mă bucur că după o întrerupere destul de lungă, iarăși pot face ceva pentru românimea noastră... Eu nu m-am îndepărtat de satul meu natal, întotdeauna am unde să mă întorc... Nu pot trăi fără dangătul clopotelor bisericii noastre din Cenad... Și abia aștept să-l aud și la Seghedin.

– Oroian –

Burse de studii pentru tineri de naționalitate

Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” inițiază un concurs de burse pentru studenți din rîndul minorităților naționale și etnice din Ungaria.

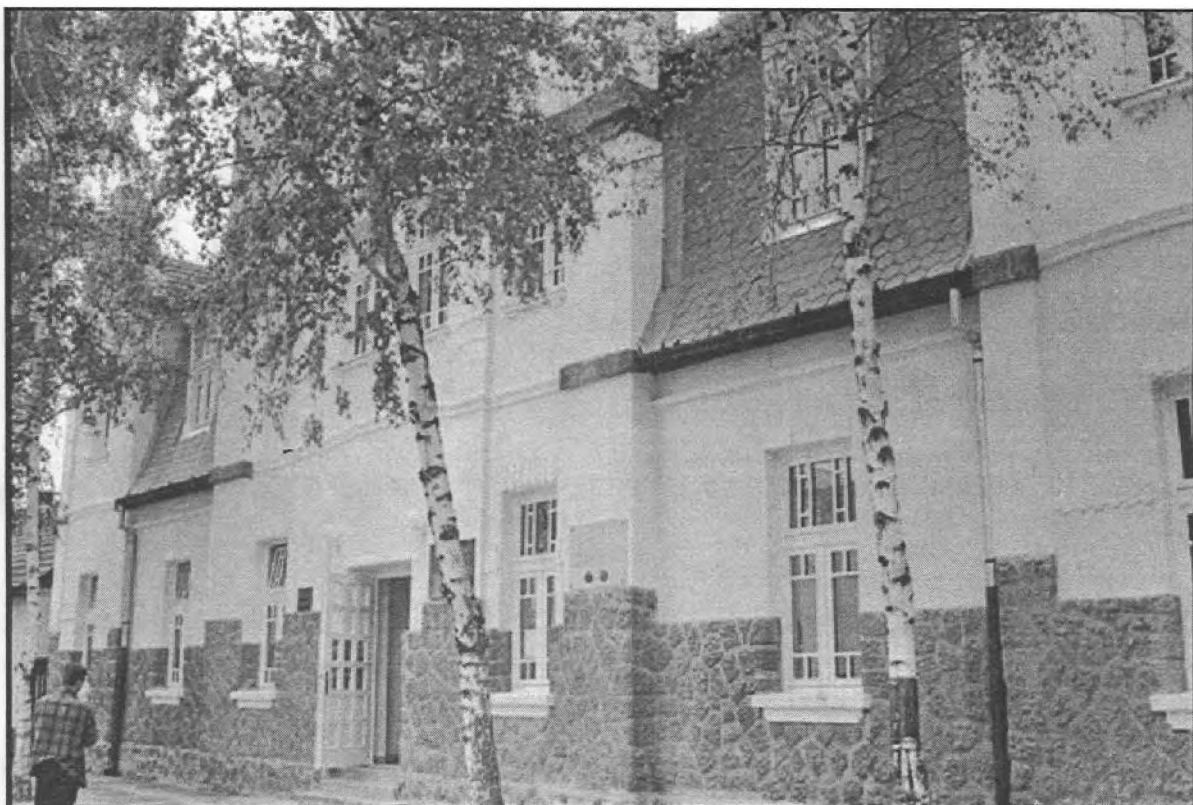
Vor putea înainta concurs pentru bursă de studii studenții din rîndul minorităților de la instituțiile de învățămînt superior.

Bursa va fi de zece ori 10.000 ft. anual.

ATENȚIE!

Concursul trebuie înaintat pe baza unui formular-tip, care se poate procura la adresa Fundației: (Budapest V. Akadémia út 3.) sau la sediile autoguvernărilor pe țară ale minorităților.

Termenul de înaintare a dosarelor: 30 septembrie 1998.

Pe jumătate gata

Casa de Cultură din Aletea

Stînd de vorbă cu **Maria Nádor**, directoarea Casei de Cultură și a bibliotecii din Aletea, mi-a amintit că planul reconstrucției datează încă din „era socialistă” pe vremea cînd **István Szántó** era președintele Consiliului comunal. Dar atunci planul a rămas plan, fiindcă nu puteau fi asigurate resursele financiare. Deci totul s-a amînat și starea fizică a clădirii a devenit tot mai critică, devenind chiar catastrofală. Prin urmare, conducerea locală a fost nevoită să închidă clădirea suspendînd orice activitate, pînă cînd nu au putut fi aflate fonduri suficiente pentru reconstrucția clădirii. În viața culturală a orașului această etapă a însemnat greutate, dar totuși s-a lucrat mai departe în domeniul culturii și al culturalizării și în condiții vitrege.

Actuala conducere a cîștigat 5 milioane de forinți prin concurs, de la Consiliul de Dezvoltare Teritorială, pentru reînnoirea acestei clădiri, dar pe lîngă aceasta, și aletenii au înființat încă a Fundația „Cămin Cultu-

ral – Cinema”, cu scopul nobil să ajute reconstrucția. Pînă acum locuitorii orașelului au donat în contul acestei fundații 850.000 ft.

Fiindcă acest fond nu este suficient pentru terminarea lucrărilor, reconstrucția s-a planificat în două etape.

– Actualmente am terminat cu prima etapă: este gata parterul și fațada clădirii. Încă în primăvară a.c. am organizat aici balul românesc, dar inaugurarea festivă s-a amînat și s-a ținut abia în ziua de 31 iulie 1998, cînd în cadrul celei de-a IV-a întâlniri mondiale a aletenilor, primarul **János Kecskeméti**, a inaugurat clădirea. Deschiderea festivă a fost urmată de o gală de operetă.

– La ce v-au ajuns cele 6 milioane de forinți?

– A trebuit să tencuim clădirea, să schimbăm total instalația electrică și am introdus încălzirea centrală cu gaz metan. La parter reconstrucția s-a terminat, dar avem încă multe de făcut... Dar pas cu pas totul

va fi gata... Actualmente zidarii lucrează în curte, iar dacă o să avem iarăși bani suficienți, vor continua reconstrucțiile de la etaj.

– Aceste lucrări nu împiedică activitatea și nici planul nostru cultural, deci activitatea continuă.

– Trebuie să amintesc că avem nevoie de mai mult personal, căci sîntem acum, puțini și pentru bibliotecă, și pentru Casa de Cultură, după ce aceste două instituții au fuzionat.

– Cine a condus lucrările de reconstrucție?

– **János Stumpf**, un om cu mare experiență cîștigată în Germania. Cu mare pricepere și atenție a lucrat împreună cu echipa lui... Toți ar merita să-i amintim după nume...

E frumos și exteriorul și interiorul clădirii. Condițiile sînt bune, puteți desfășura și pe mai departe o activitate culturală rodnică. La această muncă vă dorim sănătate și multe succese.

Text și foto: Șt. Oroian

Zi însoțită ce prevestește însă deja sfârșitul verii. Adieri molatice trec prin frunzișul care începe să dea în toamnă. Oaspeți sosiți de dincolo de hotarele comunei. Tineri și bătrâni în haine de sărbătoare. Profesori emoționați, elevi adânc mișcați de momentele așteptării. Întreaga comună în neliniște sărbătorească...

Aceste impresii ne-au întâmpinat, luni, la 31 august, la **Apteu** în clipele festive ale deschiderii noului an școlar. În mica comună bihoreană deschiderea anului școlar a fost îmbinată cu predarea a trei săli de clasă.

În prezența unei numeroase asistențe, printre invitații sosiți au fost salutați: **Ana Simon**, consilier șef la Ministerul Învățământului, **Ștefan Frățean**, director la *Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria*, **Gheorghe Marc**, șef de *Oficiu al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria*, **Péter Szilágyi**, deputat în *Parlament* al acestei regiuni. În afară de cei amintiți mai sosiseră la Apteu și alți

La Apteu

Împlinirea unei năzuințe de acum patru ani

oaspeți: directori ai școlilor din apropiere, conducători ai unităților economice și aproape întregul sat de la mic la mare, de parcă în respectiva zi de luni toată comuna s-ar fi înscris la școală.

Oratorul festivității a fost **Imre Dani**, primarul comunei. Exprimându-și bucuria și satisfacția că a ajuns și ceasul când poate să dea în folosință încă trei clase de studii, vorbitorul a evidențiat cât de important este în viața unui satuleț realizarea actualii construcții, care înseamnă și împlinirea unei năzuințe de acum patru ani.

Consiliul Autogovernării locale încă în 1994 a înaintat primul concurs pentru inițierea și desfășurarea lucrărilor. Astfel, din

fonduri centrale, județene și din resurse locale s-au construit cele trei săli de clasă printr-o investiție de aproape 37 milioane de forinți. Mobilierul a pretins încă un milion opt sute de mii de forinți în plus. Acești bani au fost asigurați de Ministerul Învățământului și de *Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria*. Vorbitorul și-a exprimat mulțumirea – în numele conducerii locale – față de toți cei care au contribuit la realizarea aceasta, ca noile săli de clasă să poată fi predate cât mai repede destinației lor.

Dar vorbitorul a apreciat și munca instructiv-educativă a corpului didactic, exprimându-și convingerea că în noile cla-

se profesorii vor depune eforturi și mai serioase pentru ridicarea nivelului muncii instructiv-educative. Primarul i-a mai anunțat pe cei întruniți la festivitate, că au început deja și lucrările de construcție ale unei săli de gimnastică care va fi plasată strâns legat de clădirea școlii. În acest fel se va realiza cu adevărat un mic centru școlar...

În continuare, **Elisabeta Vad**, directoarea școlii, prin câteva cuvinte de suflet a deschis noul an școlar, după care a fost tăiată panglica inaugurală, iar cei mai mici au luat în posesie noile săli de clasă...

De pe acum, florile festivității se vor fi ofilit, dar cu siguranță mireasma lor se va transforma în atmosferă de studiu proaspăt, în elan și cu forțe noi.

Dorim ca elanul de la acest început de an școlar să nu sece și să nu pălească în cursul anilor, ca nivelul muncii instructiv-educative să se îmbogățească mereu, ca băncile școlii din Apteu să fie părăsite de tot mai mulți absolvenți buni, cu pregătire temeinică, multilaterală. – juhász –

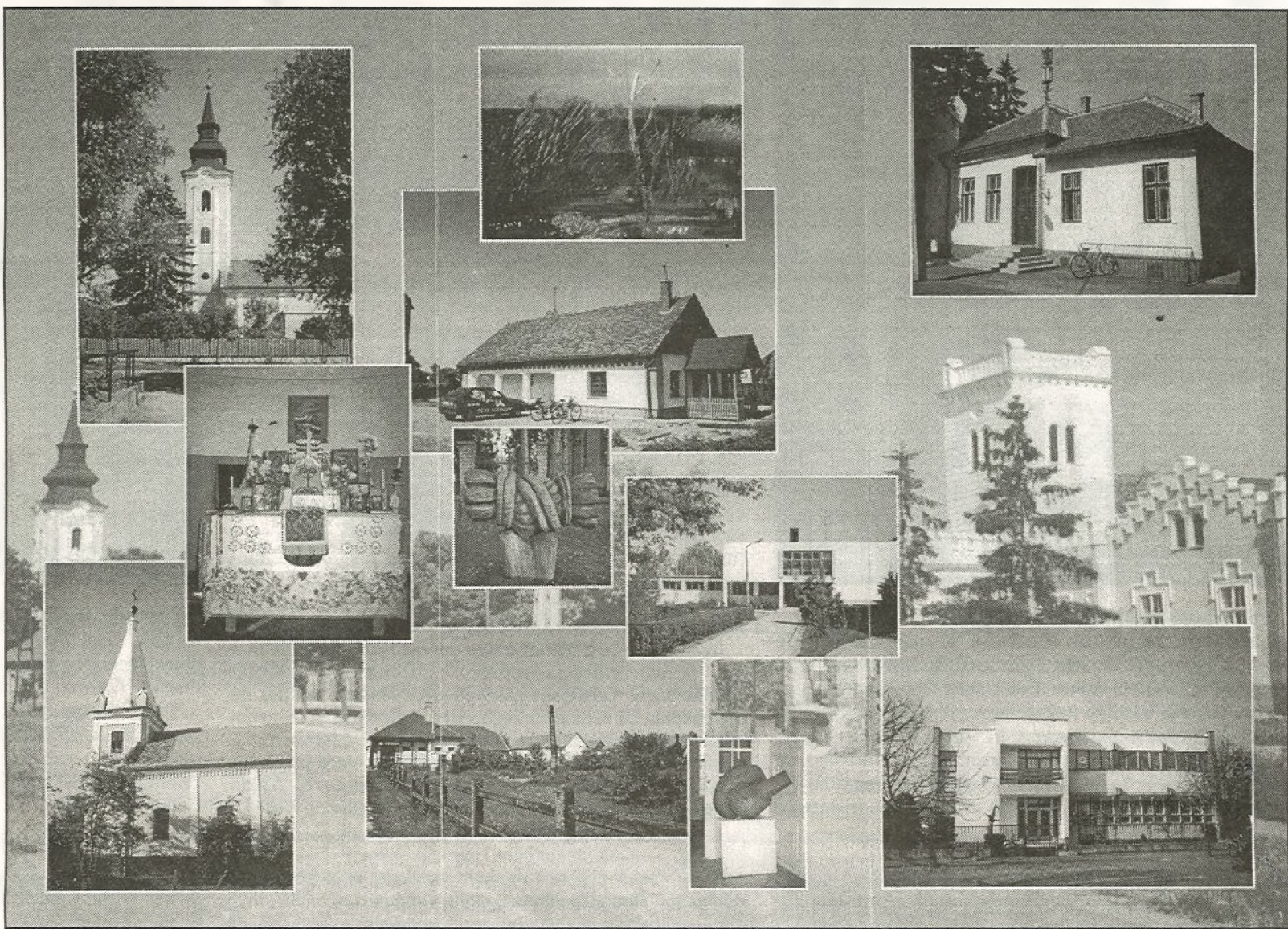
Jaca pe o carte poștală ilustrată și pliant

„Recomand călătorilor să viziteze biserica ortodoxă din strada Kossuth. La Jaca au trăit români încă din anii 1660. Primii lor reprezentanți au fost păstori sosiți din Muntenia și din Munții Beiuș, care au venit să păște oile în Cîmpia Mare, dar mai târziu s-au stabilit aici. Prima lor biserică din lemn e amintită din anul 1669. Biserica ortodoxă pe care o vedem azi a fost construită în anul 1791, deja în stil neobaroc (și nu bizantin). Cine încă nu a umblat într-o biserică ortodoxă, să o facă acum și va ieși cu impresii bogate și de neuitat.”

Fragmentul de mai sus (privitor la istoria românimii din Jaca) l-am citat din *Cartea comunei Jaca* apărută încă în anul 1996, cu peste o sută de pagini și 29 de fotografii, în redactarea lui **Sándor Jordán**, unul dintre cei mai buni cunoscători și cercetători ai istoriei și etnografiei satului bihorean Jaca.

Prin apariția acestei cărți, redactorii și colaboratorii și-au „mărturisit” nobila năzuință de a stîrni interes în rîndul oamenilor de afaceri din domeniul turistic, de a-i face să viziteze localitatea, făcînd popasuri la Jaca, spre a-i cunoaște istoria, tradițiile, cultura, totodată și dezvoltarea din secolul al XX-lea.

Ca o urmare a acestui prețios volum, în trecut apropiat a apărut o carte poștală ilustrată a satului (în imagine cu fermecătorul castel *Rhédey*), realizată de **Ibolya Bíró**, însuflețita organizatoare a vieții culturale din comună și un pliant cu momente

impresionante din Jaca.

Atît cartea, cît și ilustrata și pliantul dovedesc dragostea față de locul natal al citorva oameni conștiincioși.

O localitate cu numai 1860 de locuitori, care nu vrea să dispară în anonimitate, încearcă să se „exprime” prin diferite forme, chiar și artistice,

care nici nu necesită prea mulți bani.

Jaca nu vrea să se dea pieirii, locuitorii săi își cunosc și își apreciază și cele mai mici valori istorice, culturale, folclorice – pe care acum doresc să le prezinte într-un circuit mai larg.

Jaca de ani adună artiștii

săi, fie vorba de sculptori (care au realizat statui măiestre), de pictori (ale căror creații sînt expuse în cadrul unor expoziții permanente) sau de acei maeștri ai artei populare, care continuă și azi meseria lor veche.

Jaca se mîndrește de acești oameni. Jaca îi prezintă publi-

cului. Jaca i-a închis în suflet. Jaca i-a primit în istoria sa. Jaca încearcă să-și cîștige renume turistic. Jaca e pe drum bun. Jaca nu vrea să fie un sat fără atracții. Jaca prin trecutul său își făurește viitorul. Jaca ne cheamă. Jaca ne așteaptă pe toți.

— anra —

Zilnic auzim și citim despre o problemă din ce în ce mai îngrijorătoare mai ales în mediul rural, anume: șomajul, lipsa locurilor de muncă. Această situație e specifică mai ales în localitățile mici, unde localnicii încearcă să-și asigure existența prin gospodării personale.

Cînd m-am deplasat recent în sătulețul bichișean Otlaca-Pustă, am întîlnit o situație corespunzătoare constatării de mai sus. Precum am fost informată la Primăria locală, că în sat, dincolo de problemele crizei generale, aici existența o agravează și faptul că populația e „îmbătrînită”, deci majoritatea sătenilor nu mai sînt capabili să cultive pămîntul sau să crească animale. Un alt motiv e, că aceste îndeletniciri agricole pretind investiții (prețul furajelor, sămînței, produselor chimice etc.) iar oamenii nu au fonduri și resurse bănești necesare.

Otlăcanii mai tineri, în general, se ocupă ani la rînd de cultivarea lubenițelor, cîștigîndu-și existența anevoios: cu multă trudă. Iar în toate aceste cazuri, și riscurile sînt mari, precum m-au informat soții **Lászk**, pe care i-am găsit tocmai în toiul muncii pe pămîntul din marginea satului.

— De patru ani cultivăm lubeniță, avînd aceste treizeci de coroane de pămînt. Nu ne-am osteni noi cu această muncă, dar nu avem alte posibilități de lucru. Trebuie să trăim, să ne creștem fetele, deci lucrăm, cum putem zi și noapte. Dimineața am sosit acasă (de ieri după-masă) de la

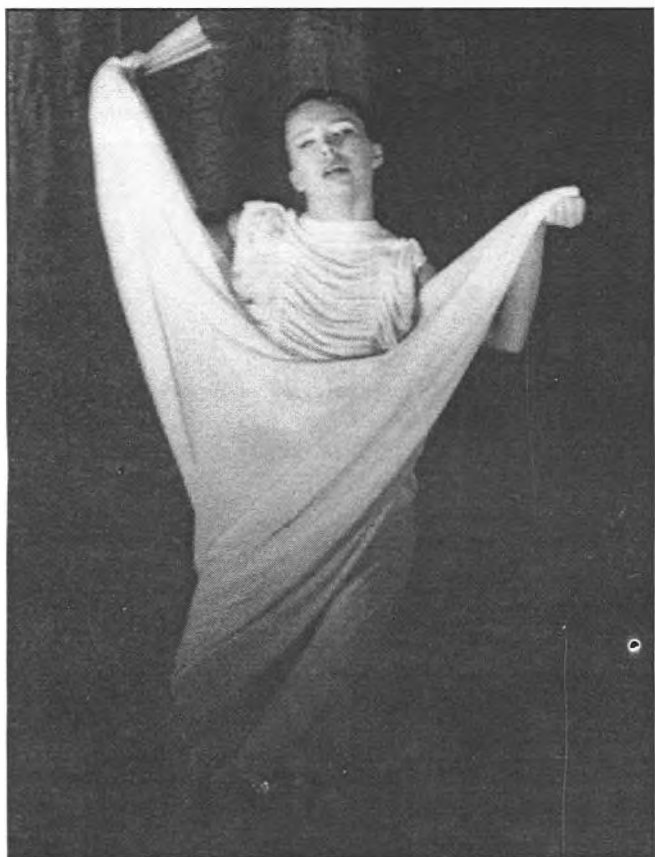
La Otlaca-Pustă s-au cultivat lubenițe și în acest an

piața din Békéscsaba, unde am vîndut lubenițele, la un preț destul de redus. Abia am ajuns acasă și continuăm munca. Așa trec zilele, pînă se termină sezonul. Nici n-ar fi bai, dacă munca noastră (și ceea ce am investit, cam trei sute mii de forinți), ar fi rentabilă... Mai ales acum, la începutul anului școlar, banii „curg”: totul e scump. Însă cele strict necesare trebuie cumpărate – s-a plîns **Dumitru Lászk** la începutul discuției. **Ana**, soția a continuat astfel:

Nu vreau să mă plîng, fiindcă ceea ce facem e treaba noastră. Dar trebuie să spun, că mulți comercianți intermediari din piețe își bat pur și simplu joc de noi, plătindu-ne din ce în ce mai puțin. Începem să lucrăm din luna martie, deci luni întregi lucrăm pînă putem ajunge cu lubenițele pe piață. Iar recolta este în dependență de mersul vremii, ca un factor determinant, fiindcă forțele naturii sînt capricioase, iar noi nu ne putem împotrivi acesteia. Capriciile climatice, catastrofele naturale pot provoca într-o clipă pagube enorme multor familii, iar cei mai mulți nici nu au contracte de asigurare, ca atare nu primesc despăgubiri. Nu rămîne decît să sperăm în fiecare an în recolte cît mai bogate și condiții climatice favorabile.

Ne alăturăm și noi acestor gînduri, chiar dacă nici noi nu putem influența forțele naturii. Totuși ne bucurăm că otlăcanii au cultivat și în acest sezon lubenițe dulci și gustoase! — **E. Bányai** —

Cu vreo doi ani în urmă am avut bucuria să urmărim împreună cu familia un spectacol de balet realizat de balerina renumită **Yvette Bozsik** (fiica corespondentei Radiodifuziunii Maghiare, **Éva Cseh**). Ceea ce am văzut atunci, în acea seară, a fost de neuitat: balet neobișnuit, modern, deosebit-necunoscut încă atunci.

De atunci nu prea aveam speranța să revăd trupa de balet condusă de Yvette Bozsik, deplasându-mă doar ra-reori din orașelul bichișean. Astfel nu e de mirare că

Succesul deosebit al balerinei

Yvette Bozsik și în fața spectatorilor giulani

m-am bucurat nespuse de mult, când am aflat că repertoriul stagiunii teatrale estivale din Giula va cuprinde printre altele și o seară de balet cu „Emi” și „După-amiaza unui faun” în coregrafia balerinei celebre.

Spectacolul de pe balet din seara de 16 august a antrenat un public numeros, curios de evoluția trupei de balet.

Pe scena de pe lacul din apropierea cetății seculare a apărut dintr-o clipă-ntr-alta personajul baletului *Emi* (care a durat cam un sfert de oră) în persoana balerinei Yvette Bozsik, care într-o singură persoană era atât personaj principal, cât și secundar. Îmbrăcată-ntr-o rochie albă ca spuma, cu o trenă uriașă, care acoperea cea mai mare parte a scenei, parcă era un fluture imens. Dansul, mișcările (trup, mâini, mimică etc.) efectele de lumină (umbrele din spatele scenei), muzica orientală – toate într-un context, în armonie perfectă au oglindit prin intermediul senzational al balerinei starea sufletească, frumusețea corpului femeiesc perfect. Ne-am delectat, am admirat – femei și bărbați – vraja dansului, care pentru câteva minute ne-a făcut să uităm de problemele, nedreptățile zilnice. Iar balerina, sărind cât de puțin, tot cu ajutorul mișcărilor, încetinel și-a înfășurat pe trup voalul și a părăsit scena, lăsându-ne să meditam mai departe.

În continuare a urmat o altă coregrafie: „După-amiaza unui faun”, realizată împreună cu balerinul talentat **Tamás Vati**. Tema s-a axat pe dezvoltarea relației de dragoste în diferite epoci și locuri, oglindind în cele mai multe cazuri eșecul acestor stări sufletești. Membrii distractivi ai corului, balerinele și balerinii, care întruchipează frumusețea, gingașia – printre care: **Anna Magasin, Alíz Krausz, Szilvia Ferencz, Zoltán**

Tölgyessy, Győző Szabó, Zoltán Rajkai, Rafael Dzienidok, Tibor Tokai, Szabolcs Vislóczky – ne-au oferit clipe alese, dansind cu finețe pe muzică-etno, de *Debussy, Puccini, Gounod, Schnittke* etc.

Precum am aflat de la mai mulți spectatori, părerea generală era, că programul de balet a constituit o oră plăcută, de neuitat și în același timp o încheiere demnă a celei de-a XXXV-a ediții a stagiunii estivale a Teatrului Cetății din Giula.

Text: E. Bányai Foto: I. K.

În trecutul apropiat, chiar doi cunoscuți de-ai mei din Budapesta m-au întrebat dacă nouă, locuitorilor din provincie, nu ne lipsește o viață culturală bogată și adecvată vieții unui intelectual. Generația acelor tineri cu diplomă care și-au găsit căminul în provincie, în perioada studiilor superioare ducea o viață culturală intensă, centrele cu instituții superioare (Budapesta, Seghedin, Pécs etc.) fiind în același timp și centre culturale, de unde au pornit multe spectacole artistice spre renume național și mondial.

Peste tot, și azi, studenții constituie o mare parte din numărul publicului și asistenței de la teatru, concerte filarmonice, balet, de la vernisaje. (Îmi aduc aminte, fiind studentă la Budapesta, de câte ori ne îmbulzeam în foaierea unui teatru la repetițiile generale publice, dinaintea premierilor, unde, intrarea, de cele mai multe ori era pe gratis. Acesta era unul dintre locurile de întâlnire a multor studenți, mai ales că noi eram aceia care dispuneam de timp liber în orele de după-masă.)

Evocând, deci, cu unul dintre foștii mei colegi de la universitate acest trecut al vieții culturale, ne-am hotărât să facem un joc, un fel de „inventar” actual: cine, când și unde participă la diferite acțiuni culturale și distractive. Rezultatul a produs mai multe curiozități. Și chiar dacă nu se poate considera ca vreun adevăr în generalitate, totuși a demonstrat că și orașele din provincie încearcă să țină pasul cu nivelul vieții culturale din Capitală.

Am luat ca exemplu locuitorii din Giula, care pot alege din gama largă, în primul rând, a pieselor din repertoriul stagiunii Teatrului Cetății. Totodată, de câțiva ani, în Sala de cameră a teatrului giulan, pe lângă programele muzicale își dau concursul mai multe ansambluri teatrale renumite cu piese formidabile. Viața muzicală din oraș, la fel, are vechi tradiții, demne trecutului, demne amintirii compozitorului Erkel Ferenc, născut în acest orașel.

Deci, dacă un intelectual care trăiește în Giula dorește să vadă o piesă bună, un concert, aproape nu trece lună fără ca el să aibă o posibilitate de acest gen.

Prietenul meu mi-a mărturisit că nici ei, dar în general, nici cunoscuții lor intelectuali nu se duc mai des la teatru, la concerte.

Aici deci, „inventarul” nostru a ieșit cam asemănător.

Arta plastică s-a dovedit a fi singura ramură artistică unde axa Budapesta – provincie s-a îndoit în favoarea Capitalei. Aspirațiile de acest gen ale iubitorilor de artă din provincie, din păcate, rămân aproape în întregime neîmplinite. Dar, cu unele sacrificii materiale, se poate rezolva câte-

o vizită a unei expoziții de mare amploare organizată la Budapesta. Însă și la acest capitol s-a adevărit că locuitorii din metropolă, deși sînt „invitați” la vernisaje fantastice, nu toți își pot permite aceste vizite. (Știut fiind că unii intelectuali și câteva profesii cu diplomă nu sînt prea bine plătite.)

A urmat să fie pus sub discuție distracția în familie. Pe primul loc am comparat relația privind literatura.

Budapesta este supraîncărcată de biblioteci, de întâlniri cu poeți și cu scriitori. Dar! Familia mea face regulat vizite la biblioteca orașenească, unde membrii adulți

răsfoiesc și împrumută reviste și cărți (și în limbi străine), ascultă și înregistrează muzică clasică. În același timp copiii se distrează în sala consacrată lor – unde pe lângă literatură pentru copii se găsesc și jucării pentru mici și mari și se rulează desene animate. Pînă cînd budapestanii aleargă dintr-o bibliotecă într-alta, fiindcă majoritatea acestora au profiluri diferite, pînă atunci, giulanii au toate la un loc. Iar în plus, nici nu călătoresc ore lungi.

Prietenul meu s-a apucat atunci să-mi dea o „lovitură capitală”, înșirînd vernisaje cu răsunet mondial: expoziția „Lego”, expoziția preistorică (cu dinozauri) – toate asigurînd posibilitate de distracție și de studii pentru familie.

Atunci, cu un elan mai mic și într-un stil mai modest, am dat revanșa amintind de unele programe mai „neînsemnate”, care se organizează din an în an la Giula, ca festivalurile de dans și de muzică populară, renumitele Zile „Végvári” sau tocmai Festivalul internațional de fanfare ale pompierilor (și din acest an) – toate organizate pentru familie.

Partida noastră stînd cam la egalitate, prietenul meu și-a scos atunci asul din mîncă: Budapesta e totuși o capitală cu o arhitectură maiestuoasă, cu Dunărea și podurile sale frumoase, cu „parcul vesel” și cu o grădină zoologică etc...

Mi-am scos atunci și eu asul (din nou puțin mai mic): noi avem o cetate de valoare istorică, un ștrand cu apă termală, în apropiere Crișurile... și atmosfera unui orașel, unde zilnic îți găsești prieteni și cunoscuți, unde ai vecini care te ajută...

La urma urmei, amîndoi ne-am dat bătuți, amuzîndu-ne că ne-am comportat ca niște copii la un joc de „licitație”. Însă am ajuns la justa constatare că alegerea vieții din provincie nu te predestinează să renunți la o viață culturală bogată și distractivă.

Deci inventarul a avut un rezultat pozitiv.

– anra –

Conviețuirea

Anul 2. nr. 2-3. 1998

Actualul număr al revistei românilor din Seghedin, *Conviețuirea* (Anul 2. nr. 2-3. 1998) este consacrat învățămîntului. În *Cuvîntul înainte* – **Dr. Gheorghe Petrușan**, șeful Catedrei de Limbă și Literatură Română scrie: „Conținutul numărului de față se poate grupa în două părți distincte, care formează pînă la urmă un ansamblu: 1) pasaje din legile care reglementează statutul politic și cultural al minorităților din țara noastră, principiile directoare cu privire la învățămîntul minorităților din Ungaria; 2) studii, articole, interviuri, plan de lecții etc.”

În capitolul „Programe și opinii” putem citi trei studii. **Ana Borbély**: *Minoritate fără grai(!?)*; *Cînt și muzică la o școală românească (imaginară)*, de **Eva Kozma** și studiul lectorului universitar **George Irimiaș** *Programa analitică: orientări*.

În partea „Manuale”, cititorul se întâlnește cu scrierea doamnei **Elena Munteanu**, lector universitar cu titlul „A patra mea carte”, iar în capitolul „Metodică” găsim articole, studii în limba română și în limba maghiară scrise de **Lucia Borza, Dr. Nagy János, Cristián Réka M., Cornel Munteanu, Bódis Klára, Garaguly Krisztina**.

Este foarte interesant articolul scris de **Lucia Borza** în capitolul „Experiențe”, cu titlul „Experiențe, păreri, propuneri”, privind predarea limbii române în școlile românești din țara noastră. Autoarea, la sfîrșitul articolului, subliniază: „Toate cele expuse mai sus sînt propriile mele constatări și experiențe. Să fie acceptabile numai cîteva, voi fi mulțumită să fi contribuit cu atât la predarea cu succes a limbii române”.

În ultima parte a revistei, în capitolul „Teorii” **Veronica Livia Petrușan** publică un interviu cu **Fried István** și cu **Odorics Ferenc**, iar în capitolul „Administrarea școlii” găsim un articol scris de directoarea **Florica Santău**. Articolul lui **Attila Somogyi** despre învățămîntul bilingv din Burgenland e o reproducere din *Jurnalul Vienei* (1998 nr. 1-2). Iar ca încheiere, înțilnim scrierea lui **Gheorghe Petrușan** despre sistemul perfecționării cadrelor didactice.

Răsfoind acest număr pot constata că este o publicație reușită, cu tematică bogată, cu scrieri interesante, bazate pe experiență personală, scrise cu intenția de a îmbunătăți în practică învățămîntul nostru, care de altfel nu e atît de „roz”, precum a reușit să fie coperta „Conviețuirii”. **Șt. O.**

Programul
MTV1Az MTV
műsoraProgramul
TV2A TV2
műsoraProgramul
RTL KlubRTL Klub
műsoraProgramul
TV RomâniaA Román
TV műsora

Szeptember 7. hétfő

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (sp. Sor.) 10.05 Iskolamese 11.00 Mércé 11.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 Környezetvédelmi hírek 13.05 Erdészház Falkenauuban (német sor.) 14.00 Patrín–Üzenet–Vörba 14.25 Domovina 15.00 Közvetítés a parlament üléséről 16.00 Hangolka 16.15 Tárgyalás 16.30 Indaba (francia sor.) 17.00 Délutáni rendelés 17.15 Körzeti magazin 17.45 Körzeti híradók 17.55 A jószágos fogtűndér 18.05 „Engedjétek hozzám!” 18.10 Mixshow 18.40 A kaskadombi zsarú (jugoszláv sor.) 19.30 Híradó 20.00 Teljes biztonsággal (am. sor.) 20.45 Extrém sportok 21.00 Nyitott száj 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Dögevők. Dokumentumfilm 23.50 Képujság.

Szeptember 8. kedd

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 Walt Disney bemutatja (ism.) 11.10 Válaszolunk... 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Déli harangszó 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 No comment 13.05 Erdészház Falkenauuban (német sor.) 13.55 John Cassavetes 14.45 Örökségünk. 15.00 Közvetítés a parlament üléséről. 16.00 Kisokos 16.20 Pityke 16.30 Indaba (francia sor.) 17.00 Narko-non- egy új próbálkozás Magyarországon. 17.15 Ki marad a végén? 17.40 Elettér 17.45 Körzeti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Peti és Din. Rajzfilmsorozat. 18.35 A kaskadombi zsarú (jugoszláv sor.) 19.30 Híradó 20.00 Tattingers (am. sor.) 21.00 Kriminális 21.30 Telemázi 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Publikum 23.00 MM 23.05 Szelidek. (magyar film). 0.40 Képujság.

Szeptember 9. szerda

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 Séták a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban. 10.35 Zöld béka. 11.00 Zöldpont 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 No comment 13.05 Erdészház Falkenauuban (német sor.) 13.55 Srpski Ekran 14.20 Ecranul nostru 14.45 Hrvatska kronika 15.10 Mosoly-tár. 16.00 Fürkész története. 16.30 Indaba (fr. sor.) 17.00 Csalládorvos 17.15 Körzeti magazinok 17.45 Körzeti híradók 18.00 Kommentár 18.20 Dörmögő kalandjai. 18.35 A kaskadombi zsarú (jugoszláv sor.) 19.30 Híradó 20.00 A kulcs. 21.00 Trópusi hőség. 21.50 Extrém sportok 22.05 Hírek 22.10 Aktuális 22.35 Kenő 22.40 Szabad verseny 23.05 A riksás fiú. 1.05 Képujság.

Szeptember 10. csütörtök

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.00 A Nagy Kandisky. Angol film. 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-kelte reggeli műsorából 12.45 Lezáratlan akták 12.50 No comment 13.00 Derrick. Német sorozat. 14.05 Együtt 14.55 Unser Bildschirm 15.25A rovarvilág csodái. 15.40 O-Európa. 16.00 Zöldkalap 16.20 Pityke 16.30 Indaba (francia sor.) 16.55 Segítőtárs 17.10 Csellengők 17.15 Kerge város (am. sor.) 17.40 Euro-percek 17.45 Körzeti híradók 18.00 Az utodok reménysége. 18.20 A kockásfüllű nyúl 18.30 A kaskadombi zsarú (jugoszláv sor.) 19.30 Híradó 20.00 Szomszédok. 20.30 Esti Showder 21.30 Exkluzív. 21.55 Hírek 22.00 Aktuális 22.20 Kenő 23.25 Világkép. 22.55 MM 23.00 Egy tiszta nő. Angol-ír film. 0.25 Képujság.

Szeptember 11. péntek

5.50 Nap-kelte 9.30 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.00 Gyöngyök 10.30 Szomszédok 11.00 Turabakancs 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-kelte reggeli műsorából 12.45 Lezáratlan akták. 12.50 No comment 13.05 Szenzáció (kanadai sor.) 13.55 Alice varázslatos tükre. 15.10 A mi Charlie-nk (német sor.) 15.30 Múzeumosdi 16.00 Kerge város (am. sor.) 16.25 Ürgamák (sci-fi sorozat) 16.55 Játék, határok nélkül (előzetes) 17.00 Egygyűrűk 17.30 Téka 17.40 Körzeti híradók 18.00 Ablak 19.00 Família Kft. 19.30 Híradó 20.00 Visszatérés Edenbe (ausztrál sor.) 20.45 Tizenhárom volt 21.00 Eljen a magyar. 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Mussolini és én, Galeazzo Ciano (olasz-francia-NSZK film) 23.35 Egy tiszta nő. Angol-francia film 0.55 Képujság.

Szeptember 12. szombat

5.50 Nap-kelte 6.00 Híradó 6.10 Közlekedés 6.30 Hírek. Lapszemle 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.05 Rajzfilmsztárok parádéja 9.05 Szókimondó. 9.55 Vissza a természethez. 10.20 Szenvedélyek 11.10 Szerelmek Sant-Tropez-ban. 12.00 Déli harangszó 12.05 Nótaszó. 12.20 Így készült... 12.55 Telesport 14.10 Delta 2000 14.45 Vészhelyzet (am. sor.) 16.20 Örömhír 16.45 Divat 98 17.15 Játék határok nélkül (bemutatkozó) 17.30 Manóver 18.00 Zóna 18.25 Tükörálom 19.05 Lottóshow 19.30 Híradó 20.00 Új szeszélyes évszakok 21.00 Zeneszombat 22.30 Az utolsó törvényen kívüli. Amerikai film.

Szeptember 13. vasárnap

7.45 Grüss dich! 8.00 „Így szól az Úr!” 8.05 Rajzfilmsztárok parádéja 9.00 Bocsdó 9.15 Zenegér. 9.35 Gazdit keresünk 9.55 Tévémagiszter 11.00 Gyertek imádjuk Krisztust 12.10 Hírek. 12.15 Szerencsepercek 12.40 Törzsszalt 13.15 Csellengők. 13.55 Telesport. 16.05 Walt Disney bemutatja 17.05 Hello! Magyarország 17.50 Nevetett ma már? 18.05 Önök kérték. 19.00 A Hét 20.00 Játék határok nélkül 21.20 Nemkívánatos viszonyok. Tévéfilm 22.55 Telesport 23.25 Gálaest.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (ism.) 9.30 Satöbbi 10.30 Szentanú 11.00 Gyökereink 11.30 A tudás titkai 12.00 Mozivarázs 12.30 Közvetlen ajánlat (br. sor.) 13.00 A következő áldozat (brazil sorozat) 14.00 Kedves nővérek 14.30 Kakuk! 15.00 Igazi szellemirtók 15.30 Aki büjt, aki nem 16.00 Családi kötelékek (am. sor.) 16.30 Egy úr az úrból. Amerikai sorozat 17.00 Edes hármásban 17.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 18.00 Sunset Beach. Amerikai sorozat 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Életben maradtak 20.45 Stephanie (német sor) 21.40 Mindent vagy semmit 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Zsaru blues (amerikai sorozat) 23.55 Satöbbi 0.20 Tények.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (ism.) 9.30 Kakuk! 10.00 Satöbbi 10.30 Szentanú 11.00 Esély 11.30 Follow me 12.00 A zene titkai 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 A következő áldozat (brazil sor.) 14.00 Kedves nővérek (német sor.) 14.30 Kakuk! 15.00 Káposztafalva lakói 15.30 Aki büjt, aki nem (kanadai sor.) 16.00 Családi kötelékek (am. sor.) 16.30 Egy úr az úrból (am. sor.) 17.00 Edes hármásban 17.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 18.00 Sunset Beach (amerikai sorozat) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Herkules (am. sor.) 20.45 JAG – Becsületbeli ügyek (amerikai sor.) 21.40 Minden vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Magnum (am. sor.) 24.00 Hozam 0.30 Satöbbi 0.55 Tények.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (német sor.) 9.30 Kakuk! 10.00 Satöbbi 10.30 Szentanú 11.00 Hűség az Isten 11.30 A tegnapi csodái 12.00 Mozivarázs 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 A következő áldozat (brazil sor.) 14.00 Kedves nővérek (német sor.) 14.30 Kakuk! 15.00 Milla szupersztár (am. rajzfilmsor.) 15.30 Szuperegér (am. rajzfilmsor.) 16.00 Családi kötelékek (am. sor.) 16.30 Egy úr az úrból (am. sor.) 17.00 Edes hármásban 17.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 18.00 Sunset Beach (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Azok a szép napok 20.45 A hegyi doktor (német sor.) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Herkules (am. sor., ism.) 24.00 Informatikai magazin 0.30 Satöbbi 0.55 Tények.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (német sor.) 9.30 Kakuk! 10.00 Satöbbi 10.30 Szentanú 11.00 Im-pulzus 11.30 Follow me 12.00 Egy város titkai 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 A következő áldozat (br. sor.) 14.00 Kedves nővérek (német sor.) 14.30 Kakuk! 15.00 Milla szupersztár (am. rajzfilmsor.) 15.30 Szuperegér (am. rajzfilmsor.) 16.00 Családi kötelékek (am. sor.) 16.30 Egy úr az úrból (am. sor.) 17.00 Edes hármásban (fr. sor.) 17.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 18.00 Sunset Beach (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Forró nyomon 20.45 Rex felügyelő (német-osztrák sor.) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 A Szuper csapat (am. sor.) 24.00 Magyarország holnap 0.30 Satöbbi 0.55 Tények.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (német sor.) 9.30 Kakuk! 10.00 Satöbbi 10.30 Szentanú 11.00 Nótaszó 11.30 Kukac 12.00 A festészet titkai 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 A következő áldozat (br. sor.) 14.00 Kedves nővérek (német sor.) 14.30 Kakuk! 15.00 Milla szupersztár (am. rajzfilmsor.) 15.30 Szuperegér (am. rajzfilmsor.) 16.00 Családi kötelékek (am. sor.) 16.30 Egy úr az úrból (am. sor.) 17.00 Edes hármásban (fr. sor.) 17.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 18.00 Sunset Beach (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Dárdó 22.00 Jó estét, Magyarországi! 22.45 Szeszélyes éjszakák 23.00 Deja vu (am. pszichothriller) 0.42 Playboy show 1.15 Sportszenzációk 1.40 Satöbbi 2.05 Tények.

6.30 Könyvek könyve 6.55 Pizsamás banánok 7.30 Pufóka 7.55 Sandokan 8.35 Kutyavilág (rajzfilmek) 9.00 Partyzán 9.05 Mozivarázs 9.45 13 és 3/4 éves Adrien Mole titkos naplója (angol sor.) 10.30 Bajnokakadémia (ausztrál sor.) 11.00 Medison (kanadai sor.) 11.30 Top 10 12.00 Világjárók 12.30 Shingalana (természetfilm-sor.) 13.00 Fő az étel! 13.05A Duna (űtífilm-sor.) 13.30 Családban marad (am. sor.) 13.55 Krumplirőzsa (am. film) 15.55 Kastélyszálló (osztrák sorozat) 16.45 Miért éppen Alaszka? (am. sor.) 17.35 Kaméleon (am. sor.) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Szelem első látásra 20.00 Amerikai nindzsa: A véres vadászat (amerikai akciófilm) 21.35 Bosszúvágy – A terror utcája (amerikai akciófilm) 23.15 Y-akták (kanadai sci-fi sor.) 24.00 Engedd el magad! (am. erotikus film).

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 7.35 Mohó úr és bölcs kisasszonyok 8.00 Cápái és Cápái 8.35 Igazi szellemirtók 9.00 Szegény ember narancsa (am. sor.) 9.45 Szelek szárnyán (kanadai sor.) 10.30 Jó utat, Charlie Brown! (am. rajzfilm) 12.00 Mozivarázs 12.30 Nótaszó 13.00 Hűség az Isten (vallási magazin) 13.30 Kulturális ajánló 14.00 A TV2 és a Discovery Channel bemutatja: Galápagos 14.50 Szelek szárnyán (kanadai sor.) 15.40 Petrocelli (am. sor.) 16.30 A Szuper csapat (am. sor.) 17.30 Xena (am. sor.) 18.30 Tények 18.45 Napló 19.30 Szerlem első látásra! 20.00 Közkívánatra! 22.00 Gó! Gó! Gó!!! 23.00 Színkép 23.30 Indul a bakterház (népi bohózat) 1.40 Napló.

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (amerikai sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Acapulco akciósport (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mex. sor.) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 15.55 Sweet Valley 16.20 Az első csók (fr. sor.) 16.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.35 100-ból egy 18.05 Meri vagy nem meri? 18.10 Acapulco akciósport (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 A kicsi kocs legújabb kalandjai (amerikai vígjáték) 21.40 Vészhelyzet (am. sor.) 22.35 Híradó 22.50 RTL Sport Klub 23.50 Dóra mozija (ism.) 0.20 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Acapulco akciósport (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 15.55 Sweet Valley 16.20 Az első csók (francia filmsor.) 16.45 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat) 17.35 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Acapulco akciósport (am. sorozat) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Életveszélyben. 21.00 Neve: Senki 22.25 MMM (Mi, Mennyi, Miért?) 23.10 Híradó 23.25 Zsaruzsenik (német sor, ism.) 0.15 Kettős bevétel (német sor.) 1.05 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Acapulco akciósport (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 15.55 Sweet Valley 16.10 Az első csók (francia sorozat) 16.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.35 100-ból egy 18.10 Acapulco akciósport. 18.55 Meri vagy nem meri? 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Cobra 11 (német sor.) 20.55 Brooklyn South (am. sor.) 21.45 Híradó 22.00 Kész átvétel (ism.) 22.30 Mona Lisa (angol krimi) 0.15 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor. ism.) 12.05 Acapulco akciósport (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 15.55 Sweet Valley 16.20 Az első csók (fr. sorozat) 16.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.35 100-ból egy 18.10 Acapulco akciósport 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Extralarge (olasz sor.) 21.35 Fekete vipera (angol sor.) 22.10 Megdöböntő világ (riporterek klubja) 23.10 Híradó 23.25 MMM (ism.) 0.25 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sorozat, ism.) 12.05 Acapulco akciósport (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor., ism.) 14.20 Klip Klub 14.40 Rajzfilm Klub 15.55 Sweet Valley 16.20 Az első csók (fr. filmsorozat) 16.45 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat) 17.35 100-ból egy 18.05 Meri vagy nem meri? 18.10 Acapulco akciósport (am. filmsorozat) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Isten nem ver Bobbal (amerikai vígjáték) 21.45 Valami gonosz 23.00 Híradó 23.15 RTL Night Klub 0.40 Fókusz (ism.).

7.00 Kölyökklub 11.05 Úrapu (amerikai sorozat) 11.30 Enid Blyton kalandfilmsorozata (amerikai sorozat) 12.00 Bibliai kalandok 12.30 Szezáim, táruj! (magyar film) 13.00 Hírek 13.10 Talpuk alatt fűtőlly a szél (magyar film) 14.45 Csőre töltve 15.40 Bravo Tv (ifjúsági magazin) 17.30 Kedvenc (kisállattartók magazinja) 18.00 ZenÉsz 18.30 Fókusz plusz 19.00 Híradó 19.30 Kész átvétel (kandi kamera) 20.00 S.O.S. Titanic (angol katasztrófafilm) 21.45 Gyerekjáték 2. 23.10 Híradó 1.20 Fókusz plusz (ism.).

7.00 Kölyökklub 11.05 Úrapu (amerikai sorozat) 11.30 Enid Blyton kalandfilmsorozata 12.00 A Dunánál... (nemzetiségi magazin) 12.30 Antenna 13.00 Hírek 13.10 Természetfilm. 14.05 Életveszélyben (ism.) 15.00 Knight Rider (amerikai sorozat) 15.50 Asterix: Cézár ajándéka (francia rajzfilm) 16.25 Újra akcióban a hetedik század. Francia film 17.50 RTL Klub Road Show 18.00 ZenÉsz 18.30 Dóra mozija 19.00 Híradó 19.30 Csíiz! (szórakoztató műsor) 20.00 Charles és Diana. Amerikai film. 21.35 Pusszantalak, drágám! (am. sor.) 22.10 Esti mese 23.05 Híradó 23.20 Országgház 23.50 A Kirawira adatai. (természetfilm, ism.).

11.00 TVR Info 11.05 Universul cunoașterii (R) 12.00 Serial (R). Natacha 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Dosarele istoriei 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Scena 17.00 TVR Info 17.10 Desene animate 17.35 Serial. Hollyoaks 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Festivalului Internațional „George Enescu” 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Echipa de intervenție 20.50 Serial. Nimic mai sfânt 21.45 Jurnal de noapte 22.00 Festivalul Internațional „George Enescu” 23.15 Repriza a treia 0.15 Înflinirea de la miezul nopții.

5.00 România, ora 5 fix! 7.30 Desene animate (R) 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Credo (R) 12.00 Serial (R). Natacha 13.00 Info TVR 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Emisiune pentru persoane cu handicap 14.30 Arhive românești (R) 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Chaplin unicul 16.30 In flagrant 17.00 TVR Info 17.10 Desene animate 17.35 Serial. Hollyoaks 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Festivalului Internațional „George Enescu” 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Telecinemateca. Aguirre, mînia zeilor 21.45 Jurnal de noapte 22.00 Festivalul Internațional „George Enescu” 22.10 Avocatul poporului.

5.00 România, ora 5 fix! 7.30 Desene animate (R) 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Sensul tranziției (R) 12.00 Serial (R). Natacha 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Santa Barbara 14.00 Tradiții 14.30 Pro Patria 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Chaplin unicul 16.30 Medicina pentru toți 17.00 TVR Info 17.10 Desene animate 17.35 Serial. Hollyoaks 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Festivalului Internațional „George Enescu” 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Invitație la castel 21.45 Jurnalul de noapte 22.00 Festivalul Internațional „George Enescu” 23.45 Cultura în lume.

5.00 România, ora 5 fix! 7.30 Desene animate (R) 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Pentru dv. „doamnă (R) 12.00 Serial (R). Natacha 13.00 TVR Info 13.10 Documentar. Nicolae Grigorescu, pictorul de biserici (II) 13.40 Varietăți internaționale 14.00 Dialog 14.30 Eclesiat ’98 15.00 Convietauri 16.00 Chaplin unicul 16.30 Timpul Europei 17.00 TVR Info 17.10 Desene animate 17.35 Serial. Hollyoaks 18.00 Serial. Sunset Beach 18.45 Rezultatele tragerilor Super Loto 5/40 și Expres 18.50 Agenda Festivalului Internațional „George Enescu” 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 19.50 Festivalul Internațional „George Enescu” 21.35 Reflecții rutiere 21.45 Jurnal de noapte 22.00 Dintre sute de catarge 23.00 Pariul Trio 23.05 Bank-Note 23.35 Magazin muzical-umoristic.

5.00 România, ora 5 fix! 7.30 Desene animate (R) 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 De la lume adunate... 11.30 Convietauri 12.00 Serial (R). Natacha 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Santa Barbara 14.00 Ecoturism 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Portret în oglindă 16.30 Mapamond 17.00 Desene animate 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Festivalului Internațional „George Enescu” 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Film. Consimțământul 21.45 Jurnalul de noapte 22.00 Festivalul Internațional „George Enescu” 23.15 Cinematograf de noapte: Vacanță în Jamaica.

6.00 Bună dimineața, de la ... Timișoara și de la București! 7.30 Alfa și Omega 8.00 TVR Info 8.05 Feriți-vă de măguri! 9.05 Serial. Anna balerina 10.00 Film. Efect infirmită 11.30 Ordinea publică 12.00 A doua alfabetizare 12.30 Ecranul 13.00 Info-Magazin 13.30 Video-Magazin 15.15 Desene animate 15.40 Documentar istoric 16.35 Serial. Justiție militară 17.25 Serial. Hollyoaks 17.55 Teleenciclopedia 18.45 Agenda Festivalului Internațional „George Enescu” 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 19.30 Serial. Cer înțunecat 20.30 Festivalul Internațional „George Enescu” 21.30 TRV Info 21.35 Filmele secolului – Colectia Warner 23.30 Canotaj: Campionatele Mondiale. Rezumatul zilei 23.50 Arena AS.

6.00 Bună dimineața de la ... București! 7.30 Lumină din lumină 8.00 TVR Info 8.05 Desene animate 9.00 Merg pe mîna ta! 9.45 Biserica satului 10.00 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Info-Magazin 13.30 Video-Magazin 14.05 Serial de călătorii 14.50 Super Gol Show 15.30 Desene animate 15.55 Fotbal: F. C. Bacău–Rapid 18.00 Robingo 18.50 Agenda Festivalului Internațional „George Enescu” 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 19.30 7 zile în România 20.00 Film. Decepție 21.50 TVR Info 21.55 Pariul Trio 22.00 Festivalul Internațional „George Enescu” 22.50 Serial. D-na King, agent secret 23.40 Fotbal mondial 1998 0.10 Pop show nocturn.

Luni, 7 septembrie

Marți, 8 septembrie

Miercuri 9 septembrie

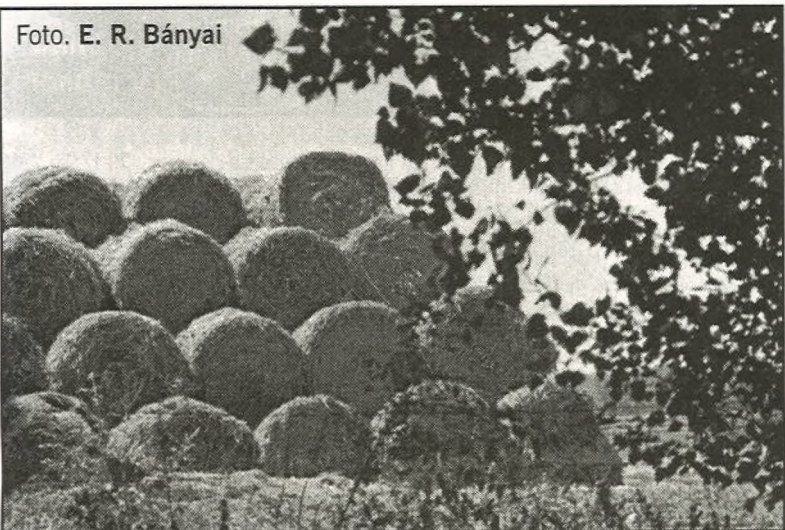
Joi, 10 septembrie

Vineri, 11 septembrie

Sâmbătă, 12 septembrie

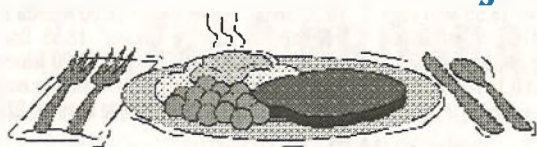
Duminică, 13 septembrie

Foto. E. R. Bányai

Pe „meriște” – paie, rînd pe rînd

Rețete din bucătăria internațională

(Franța)

Pere delicioase

4 pere mari, 8 linguri înghețată de vanilie, 200 ml frișcă bătută, sirop de ciocolată, zahăr vanilat

Se curăță perele, se taie în jumătate, se scot sîmburii și se fierb 10 minute în apă cu zahăr. Se pot folosi jumătăți de pere din compot. Se pune câte 2 linguri de înghețată în cupe și se așează în fiecare câte 2 jumătăți de pere cu partea rotundă în sus. Peste înghețată și pere se toarnă siropul de ciocolată (glazura) foarte fierbinte și se servește imediat.

Efectul deosebit este dat de ciocolata fierbinte care acoperă înghețata.

După rețeta clasică se servește fără frișcă. Aceasta dă însă un aspect deosebit.

Prăjitură de mere

200 g făină, 1,5 kg mere, 100 g zahăr, 125 g unt, 1 ou, sare, zahăr vanilat

Se amestecă făină cu 75 g de unt, oul, zahărul vanilat și un vîrf de cuțit de sare pînă se formează un aluat omogen. Se dă la rece o oră.

Merele se curăță de coajă și de sîmburi și se taie felii. Într-o formă rotundă de tort se topește untul rămas, se așează feliile de mere și se dă la cuptor 20 minute. Se scoate din cuptor adăugînd peste mere aluatul pregătit mai sus. Se întinde omogen. Se coace 20 de minute.

Se scoate din cuptor și se răstoarnă. Se servește caldă.

UEFA contraatacă

UEFA are intenția de a reacționa la crearea unei superligi europene de fotbal prin creșterea la 32 a numărului echipelor ce vor evolua în grupele Ligii Campionilor, precum și prin fuzionarea competițiilor C2 și C3, relatează revista germană Kicker, care informează și despre apariția unui front al refuzului în fotbalul german față de proiectul superligii.

Agencia France Presse, reluată de Romy, transmite că forul continental își va exprima la 28 august, cu prilejul tragerii la sorți a grupelor Ligii Campionilor, punctul de vedere în legătură cu inițiativa creării superligii.

Lărgirea la 32 de echipe din ultimii 5-7 ani par lucruri decise, apreciază publicația germană. Dar pentru președintele UEFA, Lennart Johansson, baza competiției trebuie să rămână calificarea lor în funcție de clasarea în campionatele naționale.

Forul continental ar preconiza, totodată, fuzionarea Cupei Cupelor și Cupei UEFA, noua competiție urmînd a se desfășura în grupe de șase echipe.

Kicker informează, pe de altă parte, că opoziția în Bundesliga față de Super League ia amploare. La inițiativa managerilor cluburilor Werder Bremen, VfL Bochum și Karlsruhe, Willi Lemke, Klaus Hipert și Klaus Fuchs, adversarii proiectului se vor întîlni în prima săptămîină din septembrie, în secret, fără reprezentanții federației germane, ca și ai lui Bayern München și Borussia Dortmund. Aceste din urmă cluburi ar urma să fie invitate pentru a evolua în Super League.

„Bundesliga va fi devalorizată, iar inima însăși a fotbalului german va fi serios amenințată, dacă Bayern și Dortmund vor fi calificate direct în superligă”, a declarat Klaus Fuchs.

„O superligă care să nu țină cont de FIFA, de UEFA și de DFB (Federația Germană) este un balon de săpun care se va sparge în cel mult un an”, a anticipat în ce-l privește managerul lui Schalke 04, Rudi Assauer.

AFP reamintește că reprezentanții celor mai mari cluburi europene s-au reunit în secret la Londra în ziua de 19 iulie pentru a finaliza proiectul superligii, care ar urma să fie lansată în sezonul 2000-2001 cu participarea a 32 de echipe, în afara tutelei UEFA. Diriguitorii organismului european au reacționat la 30 iulie, avertizînd cluburile tentate să ia parte că riscă o excludere definitivă din competițiile naționale și internaționale.

MOZAIC

Un tablou atribuit lui Hitler, regăsit de poliția spaniolă

Un tablou semnat de Adolf Hitler a fost regăsit, luni, după mai bine de un an de la dispariția sa, în regiunea Valencia (sud-estul Spaniei), transmite AFP.

Într-un comunicat al poliției spaniole se afirmă că pînza, intitulată „Femeia în albastru”, a fost furată în aprilie 1997 dintr-un vehicul, la Valencia, împreună cu alte două tablouri, estimate la circa patru milioane pesetas (aproximativ 26.600 dolari).

Francezii doresc să aibă o stradă cu numele Diane

Aproximativ 70 la sută din francezi doresc să existe la Paris o stradă sau o piață cu numele prințesei Diana, relevă un sondaj dat publicității în capitala franceză marți, cu cîteva zile înaintea primei comemorări a morții prințesei de Wales.

Numai 26 la sută dintre persoanele chestionate se opun acestei idei, potrivit anchetei de opinie efectuate de institutul IFOP pentru ziarul France-Soir.

Tigrii siberieni din China, evacuați din cauza inundațiilor

Cincizeci și doi de tigri siberieni din China, aflați în pericol după ce, vinerea trecută, s-a rupt unul dintre digurile de pe râul Nenjiang (provincia Helongjiang), au fost evacuați într-un loc sigur.

Evacuarea tigrilor siberieni – specie pe cale de dispariție – s-a făcut cu caracter de urgență, datorită creșterii continue a nivelului apelor râului Nenjiang, care creează pericolul unor noi inundații în următoarele zile. Începînd cu 11 august, situația din zona calamitată este gravă. A fost inițiată o operațiune-fulger pentru salvarea tigrilor, ținînd cont că pe întreg teritoriul Chinei mai trăiesc doar 300 de exemplare din această specie.

„Mai înalt ca cerul”

La capătul a peste 40 de ani de cercetări, oamenii de știință chinezi au ajuns la o înțelegere asupra locului unde urmează să fie construit observatorul lor astronomic.

Academia Chineză de Știință (ACS) va construi observatorul în localitatea Lijiang, sud-vestul provinciei Yunnan, la 3,193 metri deasupra nivelului mării, într-o zonă situată în afara orașului, fără iluminare artificială, poluare și praf. Locul ales este Gaomeigu, al cărui nume înseamnă „mai înalt ca cerul”, în laguna locală Naxi.

Un observator astronomic aflat într-o provincie sudică este considerat de oamenii de știință mai bun pentru studiile astronomice în general, deoarece China este situată în emisfera nordică; au explicat specialiștii.

Cele mai performante observatoare astronomice din lume se află în prezent în Statele Unite ale Americii, Africa de Nord și Chile, astfel încît experții apreciază că existența unui astfel de instrument științific în sudul Chinei va acoperi și va compensa absența celor similare din Orientul Îndepărtat și Oceania.

Rezultate din campionatul de fotbal al Ungariei

Divizia II (NB II)
Giula-Kazincbarcika 1-0
Divizia III (NB III)
Kisújszállás-Bátanya 3-0
Seria I. a jud. Bichiș
Kamut-Micherechi 0-1
Aletea-Tótkomlós 5-1

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune radiofonică în limba română

7 SEPTEMBRIE, LUNI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Emisiune religioasă preluată de la Radio Vocea Evangheliei 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

8 SEPTEMBRIE, MARȚI (redactor: Ana Cioca)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Personalități celebre în universalitate – rubrica Elenei Munteanu 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

9 SEPTEMBRIE, MIERCURI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

10 SEPTEMBRIE, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Magazinul vîrșnicilor 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Nota săptămîinii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

11 SEPTEMBRIE, VINERI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20 Românii din Voivodina – relatează Cornel Mata din Virșet 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Revista presei „Foia românească” 11.47

Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.50 Știri din România – relatează Simona Pelle din Timișoara 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

12 SEPTEMBRIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.50 Recomandări culturale pentru week-end 15.00 „Party Time” – emisiune muzicală pentru tineret 15.30 Locuri legendare – rubrica Recăi Cristian 15.45 Vacanță în România – oferte turistice de la Elena Munteanu 15.55 Încheiere.

13 SEPTEMBRIE, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40-15.20 Retrospectiva săptămîinii (spicuiri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămîinii) 15.20 Sinteza evenimentelor săptămîinii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

În fiecare seară, între orele 19.00-19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale. Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avanspremiera Ecranul nostru 6 septembrie 1998 ora 6.00 MTV2

Septembrie este luna, în care începe din nou școala, la toate nivelele de învățămînt. Prima parte a programului se va ocupa cu acest început, pentru mulți nu prea fericit. Vom prezenta planurile noului internat românesc, veți putea face cunoștință cu 4 tineri din Micherechi, care s-au înscris la facultăți din România. În continuare vă vom călăuzi la Ziua Culturală a Românilor din Apateu, dar nu vor lipsi nici știrile obișnuite.

Realizator: Tiberiu Boca Redactor-știri: Eva Iova – Următoarea prezentare: 9 septembrie, ora 14.25 MTV1

FM 92,1 STEREO

RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

5.00-5.30 Actualități BBC 5.30-7.00 Bună dimineața 7.00-7.20 Știri locale 7.30-8.30 Muzică și meditații biblice 8.30-9.30 Predică 9.30-11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00-12.00 Divina armonie 12.00-13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00-13.30 Actualități BBC 13.30-15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00-16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00-17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00-17.45 Actualități BBC 17.45-18.00 Anunțuri și reclame 18.00-18.45 Reluare: Predică 18.45-19.10 Emisiune pentru copii 19.10-19.30 Muzică 19.30-20.00 Cu brațele deschise 20.00-20.30 Actualități BBC 20.30-21.00 Cartea pe undă radio 21.00-22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00-23.00 Predică 23.00-5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI PENTRU EUROPA

SW 49 m, zilnic 18.00-18.45

MW 1395 kHz, luni, marți 21.15-21.30